



FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Verdiskapingsstrategi for Frøya

2023-2025

Etter vedtak i Frøya Kommune xx juni 2023



Foto Malin Sveinsdotter Landrø Lystad

Innhold

Frøyas verdiskapingsstrategi – felles mål og felles ansvar	3
Dette er Frøyas nye verdiskapingsstrategi	3
Hva er verdiskaping	3
Hvem skaper verdier	3
Attraktivitet er viktig for verdiskaping.....	3
Sammen om en bærekraftig utvikling	4
Fra ord til handling	4
Forutsetninger: Bærekraft og samarbeid om å nå målene	5
Økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.....	5
Samarbeid, engasjement og forankring	5
Visjon: Frøya skal være et <i>levende og ledende</i> kystsamfunn	6
Hva virker	6
Bostedsattraktivitet.....	7
Bedriftsattraktivitet	8
Besøksattraktivitet	8
Hovedmål, verktøy og satsingsområder	10
Bioøkonomi:	10
Opplevelser:	10
Teknologi:	10
Offentlig sektor:.....	10
Samarbeid om å nå målene.....	12
Interkommunalt samarbeid.....	12
Faktaboks 1: Interkommunalt politisk råd	13
Faktaboks 2: Firepartsavtalen	13

Frøyas verdiskapingsstrategi – felles mål og felles ansvar

Dette er Frøyas nye verdiskapingsstrategi

Frøya har som mål å være et *levende og ledende* kystsamfunn. Vi går foran og viser vei på mange områder. Vi har fått til mye, takket være solid innsats fra de store og de små verdiskaperne i samfunnet vårt. Verdiene som skapes her, har lokale, nasjonale og globale ringvirkninger.

Det skal vi fortsette med.

Hva er verdiskaping

Enkelt forklart kan vi si at verdiskaping er å ta i bruk kunnskap, kapital og/eller arbeid for å skape økonomiske verdier. Det handler om å gjøre en innsats slik at vi sitter igjen med mer enn da vi begynte. En pluss en er lik tre, fire og fem.

Hvem skaper verdier

Hver og en av oss kan bidra til å skape verdier gjennom vår kunnskap, kapital eller arbeidsinnsats. Det er summen av det vi gjør, minus hva det koster, som forteller oss hva vi har skapt av verdier samlet sett i vårt samfunn. Vi er avhengige av hverandre, og av andre for å få til verdiskaping. Frøya-samfunnet er kjent for å få til utrolige ting, fordi vi kjemper for viktige saker og står samlet når det trengs. Vi har stått i tøffe avgjørelser, og vi har kultur for å finne løsninger. Det må vi fortsette med, også i framtida.

Attraktivitet er viktig for verdiskaping

Frøya-samfunnet har opplevd sterk vekst over mange år, og har fått en særegen posisjon som en ledende norsk havbrukskommune. Mer enn 1700 personer jobber innen havbruk i vår kommune, og ringvirkningene til andre bransjer er betydelige. Frøya skal være et samfunn som er attraktivt og godt å leve i, og der arbeidsmulighetene er varierte. Vi trenger mange nok innbyggere med forskjellige typer kompetanse for å løse alle oppgavene i Frøya-samfunnet. Attraktivitet handler om å skape det samfunnet der folk vil oppleve, jobbe og bo.

Sammen om en bærekraftig utvikling

Verdenssituasjonen er totalforandret på få år, og vi merker det godt også i Norge og på Frøya. FNs mål for bærekraftig utvikling gir oss et viktig rammeverk i arbeidet med verdiskapingsstrategien for Frøya. Verden har mer enn syv milliarder innbyggere. Vi har vært igjennom en global pandemi, det er krig på europeisk jord, og vi har et helt annet økonomisk bilde enn da forrige næringsplan ble vedtatt.

Det er få år igjen til Parisavtalen skal være oppfylt, og det foregår store omveltninger politisk og økonomisk på veien mot lavutslippssamfunnet. Samtidig har eldrebølgen nådd oss, og vi har mange i arbeidsfør alder som står utenfor arbeidslivet. Lokalt arbeides det med oppgradering av Frøya-tunellen til EU-standard. Alt dette vil prege de kommende årene, og vi må ha det med i vurderingene om hva vi i Frøya-samfunnet skal prioritere i vår verdiskapingsstrategi.

Det er vårt felles ansvar å sørge for at sosiale, økonomiske og miljømessige verdier skapes og forvaltes på en god måte. FNs mål for bærekraftig utvikling gir gode pekere på hva som må gjøres.

Når alt kommer til alt, så er det vi, frøyværingene, som må ta gode valg og gjennomføre lokalt.

Til det trenger vi å fortsatt utvikle ny kunnskap, og vi trenger å samarbeide om å skape de gode løsningene.

Samarbeid mellom partene i offentlig og privat sektor er en av de viktigste suksesskriteriene for det norske velferdssamfunnet. Dette gjelder også for bærekraftig verdiskaping. Derfor er verdiskapingsstrategien utviklet på grunnlag av næringslivets og det offentliges egne forslag. Vi har tatt med flere generasjoner på råd, inkludert representantene i ungdomsrådet.

Fra ord til handling

Verdiskapingsstrategien er vedtatt av kommunens politikere for perioden 2023 til 2025. Den beskriver retningen og målene vi skal sikte mot i noen få år framover. For hvert år fra 2023 vil det bli vedtatt en handlingsplan. Denne rulleres (revideres) hver høst fram til ny strategi legges fram. De årlige handlingsplanene gir oss en pekepinn på om vi gjør de rette tingene for å nå målene vi er blitt enige om. Vi må være konkrete. I handlingsplanen forsøker vi å treffe så nøyaktig som mulig med beskrivelse av hvem – gjør – hva. Lykkes vi ikke så godt i den første, må vi lære av dette i planer for de kommende årene.

Forutsetninger: Bærekraft og samarbeid om å nå målene

Økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft

Frøya kommune skal bidra til å nå Norges mål om et lavutslippsland innen 2050 og til å nå målene i Parisavtalen. FNs bærekraftsmål ligger til grunn for å sikre at vi skaper et samfunn som takler klimautfordringene, samtidig som vi ivaretar et inkluderende arbeidsliv og økonomisk vekst.

Vi skal styrke grønn konkurransekraft og gjøre bærekraft til et strategisk konkurransefortrinn. At det vi produserer må tære mindre på jordas ressursgrunnlag, er alltid i fokus. Vi skal sørge for å ta vare på natur og dyreliv for de neste generasjoner, og vi skal skape gode lokalsamfunn. Når vi satser på lokal verdiskaping innen opplevelsesnæringen, skal det gjøres innenfor grensen til det natur, landskap, miljø, lokalsamfunn, kystkultur og identitet tåler.

Samarbeid, engasjement og forankring

For å innfri mål og ambisjoner om å være attraktive som bo-, arbeid, besøks- og opplevelsessted, er det avgjørende med god relasjonsbygging, samarbeid og engasjement blant kommune, skoler, næringsliv, interesseorganisasjoner, frivillighet og innbyggere.

Det er også viktig med et godt samarbeid på tvers av kommunene, og Frøya skal jobbe for et fortsatt godt samarbeid gjennom Firepartsavtalen og interkommunalt politisk råd Trøndelag sørvest, *Lakseregionen*.

Visjon: Frøya skal være et *levende og ledende* kystsamfunn

Et levende samfunn kjennetegnes av at det skjer ting, Attraktivitet handler om å utvikle gode og velfungerende kommuner og regioner der innbyggere, næringsliv og besøkende ønsker å være. En samlet attraktivitet bidrar til at vi skaper vekst.

Derfor må vi aktivt gjøre ting som skaper

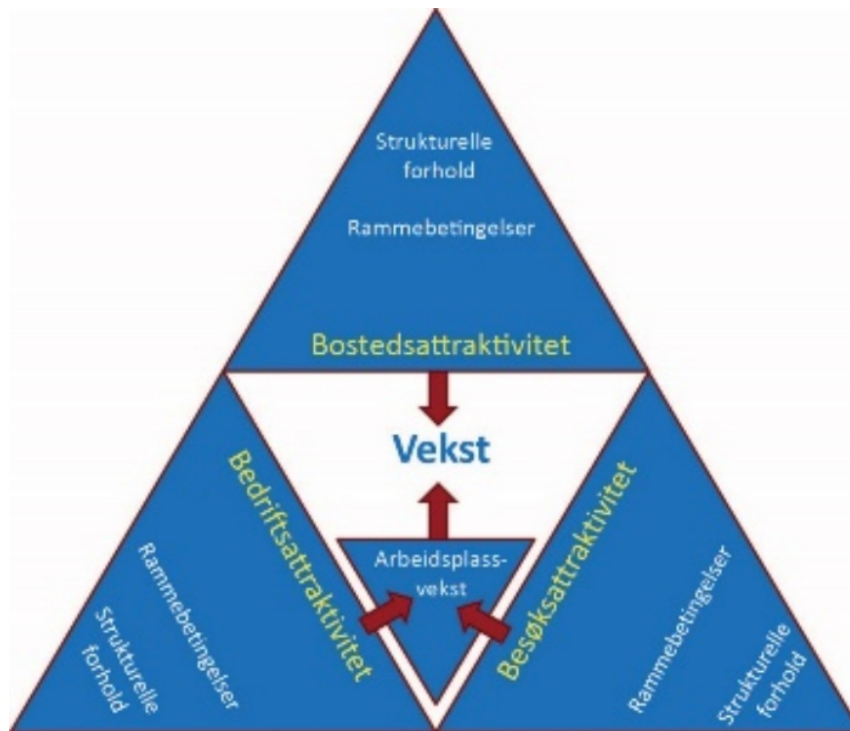
- Bedriftsattraktivitet
- Bostedsattraktivitet
- Besøksattraktivitet

Hva virker

For å lykkes framover med å utvikle Frøya som levende og ledende, kan vi ta tak i de anbefalingene som Telemarksforskning gir:

- Tilgjengelige og attraktive tomter til boliger
- Tilgjengelige og attraktive arealer til næring
- Sentrumsutvikling – skape mer attraktive små og store sentra for bolig, næring, kultur og besøk
- Styrke handel, reiseliv, aktiviteter og kultur for å være et interessant besøks- og bosted
- Næringsvennlig kommune for industribedriftene
- Forankre felles ambisjoner i hver enkelt kommune
- Samarbeid mellom kommunene

Telemarksforskning (si noe om arbeidet de gjør). På bakgrunn av dette har Telemarksforskning utarbeidet en modell viser hvordan vi må jobbe helhetlig med disse tre områdene, slik at innsatsen vår fører til flere arbeidsplasser og økt verdiskaping.



Telemarksforskningens attraktivitetsmodell bruker vi for å måle attraktivitet for bosetting og næringsliv. Vi kan også lage scenarier for framtidig utvikling i befolkning og antall arbeidsplasser. Slike scenarier kan hjelpe oss med å se for oss hva vi må gjøre for å nå våre mål om fortsatt befolkningsvekst.

Tall fra «Regional analyse 2021» viser at Frøya har hatt en svært høy befolkningsvekst de siste ti årene, og ferske tall fra SSB viser at den positive trenden har fortsatt i 2022. I 2022 har innbyggertallet økt med 126, og vi er nesten 5400 på Frøya.

Bostedsattraktivitet

Høy nettoinnflytting har gjort befolkningen yngre, og Frøya har et fødselsoverskudd. En viktig drivkraft for den høye innflyttingen er en sterk arbeidsplassvekst i kommunen. Tilflyttingen har vært høyere enn forventet, slik at Frøya også synes å ha vært en attraktiv kommune å bo i og flytte til, kommer det fram i analysen.

Bedriftsattraktivitet

Næringslivet i kommunen har hatt mye sterkere vekst enn sammenliknbare kommuner. Også i 2020 hadde næringslivet på Frøya vekst i antall arbeidsplasser, til tross for at næringslivet på landsbasis fikk nedgang på grunn av koronasituasjonen. Befolkningsutviklingen fram til 2040 er usikker, men ferske prognoser fra SSB viser på en befolkning på 5956 i 2030 og hele 6692 i 2050. Frøya har vært en av de mest attraktive kommunene i landet for både næringsliv og bosetting i den siste tiårsperioden, og prognosene fra SSB viser at vi skal øke befolkningen med nesten 500 innbyggere i løpet av de kommende 7 årene.

Hvis vi klarer å gjøre ting som bidrar til at Frøya fortsetter å være et attraktivt sted å bo, vil kommunen fortsette å ha sterk befolkningsvekst.

Dersom Frøya i framtiden bare er middels attraktiv, vil det i stedet bli nedgang i folketallet. Tallene forteller oss at vi må gjøre ting som sikrer fortsatt høy attraktivitet for å få vekst i folketallet fram til 2050. Vi må ta tallene på alvor og satse videre.

Men veksten kommer ikke uten kostnader. Kommunen kjenner på voksesmerter, og det er høyt prioritert å sikre at kommunens tjenester styrkes i takt med veksten. Trivsel og gode tjenester er avgjørende for at folk skal bli boende, og for at bedrifter velger å drive sin virksomhet her.

Frøya er per i dag en populær kommune å flytte til, også for innvandrere. I dag er 28% av innbyggerne våre arbeidsinnvandrere eller barn av arbeidsinnvandrere. Vi er med andre ord et attraktivt samfunn for arbeid og bo også for mennesker fra andre land.

Besøksattraktivitet

Frøya har de siste årene hatt en økning i turismen. Selv om Covid-pandemien i sterk grad påvirket aktører som retter seg mot bedriftsmarkedet og den utenlandske fisketurismen, ble nordmenn på Norgesferie en viktigere målgruppe enn før. Det har blitt jobbet godt for å ha høyere aktivitet i skuldresesongene, og helårsturisme er en mulighet vi kan satse videre på.

Frøya er i ferd med å etablere seg som en betydningsfull aktør gjennom satsning på lokal mat og drikke med høy kvalitet. Med Trøndelag som European Region of Gastronomy i 2022 fikk Frøya god profilering nasjonalt og internasjonalt blant annet gjennom norwayfoodregion.no (Trøndelag Reiseliv). Smaker fra Øyriket hadde en prosjektlederrolle og et koordineringsansvar i øyregionen. Vi må fortsette å jobbe godt med profilering av lokal mat og drikke, blant annet med produktinnovasjon og synliggjøring av lokale matprodusenter.

Å satse på reiseliv og opplevelser er god distriktsutvikling. Derfor vil vi utvikle og profilere Frøya som et attraktivt sted for besøk og opplevelser. Å få på plass en reiselivsstrategi i samarbeid mellom kommunen og næringsdrivende er en viktig begynnelse. Trivsel, bolyst, helårs opplevelser og helårs arbeidsplasser henger sammen. Bedriftene og kommunen må sammen finne et riktig balansepunkt -og tenke gjennom hva som er ansvarlig markedsføring: Hvor stor turistaktivitet tåler, ønsker og trenger våre lokalsamfunn? Hvordan skape økt næringsaktivitet på naturen og miljøets premisser, og hvordan utvikle en næring som er forankret i lokal historie og kystkultur.

Hovedmål, verktøy og satsingsområder

Frøyas visjon: Frøya skal være et *levende og ledende* kystsamfunn

I denne verdiskapingsstrategien har vi valgt å følge opp spesielt på de områdene som er ansett som viktigst også på fylkesnivå. Disse fire områdene er: bioøkonomi, teknologi, opplevelser og offentlig sektor.

Våre hovedmål for Frøya er:

Bioøkonomi:

- Vi skal opprettholde vår posisjon som ledende havbruksregion nasjonalt og internasjonalt
- Vi skal være ledende i å skape nye verdier fra havet
- Vi skal bruke våre produksjonsarealer på sjø og land til bærekraftig verdiskaping

Opplevelser:

- I 2025 har Frøya økt sin betydning som bærekraftig, attraktiv og mangfoldig opplevelsesdestinasjon
- I 2025 har Frøya iverksatt politikk for å fremme en bærekraftig reiselivsnæring lokalt

Teknologi:

- I 2025 har Frøya flere teknologibedrifter og teknologiarbeidsplasser
- I 2025 er Frøya sitt nærmest offensive i utvikling, kommersialisering og bruk av teknologi

Offentlig sektor:

- I 2025 har Frøya kommune en tydelig innsats på næringsutvikling og eget utviklingsarbeid
- I 2025 har Frøya kommune sterk forsknings- og innovasjonskultur
- I 2025 er Frøya kommune en mer åpen og tilgjengelig kommune for sine innbyggere

Vår verdiskapingsstrategi har også en handlingsplan. I handlingsplanen forplikter vi oss til å gjøre konkrete tiltak på veien mot å realisere strategien.

Der finner du:

- Hva vi skal gjøre for å nå hvert mål
- Hvem som skal ta ansvar for at det skjer

Mens strategien gjelder for tre år, skal handlingsplanen oppdateres (rulleres) årlig. Dette skal representanter fra kommunen, næringslivet og utdanningsmiljøene gjøre sammen.

Verdiskapingsstrategien og handlingsplan må sees i sammenheng med andre relevante strategier og planer. For Frøya har vi egne kommunale planer. De to viktigste i denne sammenheng er kommuneplanens samfunnsdel og arealplanen for 2015 til 2027. (sett inn linker)

Samarbeid om å nå målene

I Frøya er vi også avhengige av å bidra til sterke lokale samarbeid med andre kommuner og med fylkeskommunen. Planene som er utarbeidet på interkommunalt og fylkeskommunalt nivå er viktige å bidra til for fellesskapet. Gjør vi det, får vi ekstra kraft inn mot å realisere våre lokale ambisjoner.

Interkommunalt samarbeid

Lakseregionens hovedmål: Trøndelag sørvest, lakseregionen skal være én av Norges mest attraktive regioner for næring, arbeid, bosted og besøk.

Regionens kommuner har vedtatt en felles [strategisk næringsplan for Trøndelag sørvest, lakseregionen 2021-2025](#).

Trøndelags hovedmål: *Økt bærekraftig verdiskaping og internasjonal konkurranseevne i Trøndelag.*

Fylkeskommunens verdiskapingsstrategi 2022-2025 vektlegger bioøkonomi, opplevelser, teknologi og offentlig sektor som prioriterte områder. Fylkeskommunens verdiskapingsstrategi bygger på Trøndelagsplanen, der det er satt mål fram mot 2030. ([link](#))

STRATEGIEN KORT FORKLART

Verdiskapingsstrategien er en retningsgivende strategi for Trøndelag. Det er et felles ansvar og en forventning om at hele Trøndelag bidrar til å oppfylle målene og prioriteringene.

Strategien bruker fem verktøy som er gjennomgående for verdiskapingsarbeidet i Trøndelag. De fire satsingsområdene er områder hvor Trøndelag har særlige fortrinn og muligheter – vår spissede satsing.

Hovedmål

Økt bærekraftig verdiskaping og internasjonal konkurranseevne i Trøndelag

Verktøy

Kompetanse

Forskning, utvikling og innovasjon

Bærekraft

Attraktivitet

Samhandling

Satsingsområder

Bioøkonomi

Opplevelser

Teknologi

Offentlig sektor

Trøndelag fylkeskommune
Trøndelagen fyltjentette

Verdiskapingsstrategien

Regional strategi for verdiskaping i Trøndelag 2022-2025
– med tilhørende handlingsplan 2022-2023



Faktaboks 1: Interkommunalt politisk råd

Høsten 2021 vedtok Trøndelag sørvest, Lakseregionen en strategisk næringsplan som skal være felles for alle ni medlemskommuner; Rennebu, Orkland, Skaun, Hitra, Frøya, Aure og Ørland. Strategien inneholder satsingsområder som er viktig for hele regionen. Målet er at vi sammen skal greie å utvikle en enda bedre og robust bo- og arbeidsmarkedsregion.

Kompetent arbeidskraft, større regionale, nasjonale og internasjonale industrietableringer, attraktivitetsperspektivet, FNs bærekraftsmål, sirkulærøkonomi, økt bruk av digitalisering og sårbarhet ved pandemier – trekkes fram som viktige områder for hele regionen.

Faktaboks 2: Firepartsavtalen

Marin samarbeidsavtale mellom Frøya, Hitra, Nærøysund og Trondheim.

De fire kommunene utgjør et marint midtpunkt i Norge, både geografisk og teknologisk.

Samarbeidsavtalen ble fornyet i mai 2021, og har som mål å synliggjøre den gjensidige avhengigheten mellom oppdrettskommunene og teknologihovedstaden Trondheim. Det skal jobbes for en bærekraftig sjømatnæring som styrker regionens omdømme, og som bidrar til målet om nullutslipp av klimagasser fra oppdrettsnæringen. Å sikre relevant kompetanse i regionen, samt styrke og forbedre samspeilet mellom næringslivet og offentlige aktører, er viktige samarbeidsområder.

